

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA nr.2552

Dosar nr.10193/2/2009

Sedinta publică de la 24 mai 2012

Președinte:	Carmen Ilie	- judecător
	Emanuel Albu	- judecător
	Liliana Vișan	- judecător
	Daniela Tudor	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul formulat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.3896 din 1 iunie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal s-au prezentat recurrentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin consilier juridic și intimatului-părât Trifu Lucică prin avocat

Procedura completă.

Magistratul asistent a făcut referatul cauzei, după care, Înalta Curte a constatat cauza în stare de judecată și a acordat cuvântul părților pe cererea de recurs formulată.

Reprezentanta recurrentului a pus concluzii de admitere a recursului aşa cum a fost formulat și de modificare a sentinței atacate în sensul admiterii acțiunii introductory, a constatării calității de colaborator al securității a părătului. A precizat că au fost probate toate susținerile privind calitatea de colaborator al securității în ceea ce-l privește pe părât.

Reprezentantul intimatului a pus concluzii de respingere a recursului formulat ca nefundat și de menținere ca legală și temeinică a hotărârii instanței de fond. A precizat că prin informațiile oferite de intimat nu s-au încălcăt drepturi și libertăți fundamentale, arătând că de fapt nicio persoană nu a suferit în vreun fel ca urmare a faptului că intimatul a relatat că se asculta postul Europa Liberă.

În conformitate cu dispozițiile art.150 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte a închis dezbatările și a reținut cauza spre soluționare.

ÎNALTA CURTE,

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

1. Soluția instanței de fond

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr.10193/2/2009, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a solicitat ca prin hotărârea ce se va pronunța, să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Trifu Lucică, născut la data de 28.10.1959, în comuna Seaca, județul Teleorman, fiul lui Ion și Maria, domiciliat în localitatea Turnu Măgurele, județul Teleorman.

Prin Sentința nr.3896 din 1 iunie 2011 a Curții de Apel București a fost respinsă acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în contradictoriu cu pârâtul Trifu Lucică, ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța a reținut, din cuprinsul Notei de constatare nr. S/DI/I/3435 din 20.11.2008 și a înscrisurilor depuse la dosarul cauzei, că reclamantul a înțeles să probeze calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului cu informațiile furnizate de acesta pentru a cunoaște comportarea elevilor și discuțiile purtate de aceștia.

Instanța de fond a reținut că dispozițiile art.2 alin.(1) lit. B) din O.U.G. nr.24/2008, modificată și completată prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de colaborator al Securității prin referire la persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatari verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngădarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din probele administrate în cauză, instanța a constatat că poate fi reținută activitatea pârâtului de furnizare de informații sub formă de note informative, relatari verbale consemnate de lucrători ai Securității, precum și semnarea de către pârât a unui angajament în acest sens la data de 01.11.1976.

S-a reținut că pârâtul a fost recrutat la vîrstă de 17 ani, fiind elev în clasa a XI-a la Liceul real-umanist „Unirea” din orașul Turnu Măgurele, „pentru a cunoaște comportarea pe care o au și discuțiile pe care le fac unii dintre acești elevi”, iar din înscrisurile depuse la dosar se evidențiază două note informative întocmite și semnate olograf de pârât la data de 01.11.1976 și un raport informativ întocmit de ofițerul de securitate.

Raportul de expertiză criminalistică nr.93/ 25.03.2011 întocmit în cauză, a concluzionat că angajamentul cu nr.2349/ 01.11.1976, precum și notele informative date 01.11.1976 au fost scrise și semnate de pârât, existând indicii că aceste înscrisuri au fost întocmite la data pe care o poartă.

Curtea a concluzionat că informațiile furnizate de reclamant, astfel cum rezultă din notele informative și consemnările lucrătorului de Securitate, nu sunt de natură să îndeplinească cerințele legii referitoare la scopul comunicării acestor date, respectiv denunțarea activităților sau atitudinilor potrivnice regimului totalitar communist sau îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, în nota informativă din data de 01.11.1976, întocmită și semnată olograf de pârât sub numele conspirativ „Bucur Dan”, s-au consemnat următoarele: „Sursa vă informează că în luna septembrie 1976 a discutat cu numitul R.F., fost elev /.../ și în discuții printre altele acesta a spus că a fost pârât de numitul O.G. că a avut muzică înregistrată de la postul de radio Europa Liberă și a fost chemat la securitate. De asemenea spunea că în viață lui nu va mai audia emisiunile transmise de acest post de radio străin. De față nu au mai fost alte persoane la discuție.”

În nota informativă întocmită de pârât la aceeași dată, acesta a relatat că „în luna iunie 1976 după ce a fost chemat la conducerea școlii elevul B.E., diriginta de clasă i-a atras atenția să nu mai spună bancuri cu conținut politic. Sursa a discutat cu el și spunea că a salutat în fața elevului T.P. de la același liceu - în stil hitlerist și el consideră că acesta ar fi motivul pentru care a fost chemat de conducerea școlii. De față erau mai mulți colegi ai sursei.”

Împrejurarea că ulterior, elevul B.E. a fost semnalat conducerii liceului de către organele de securitate pentru faptul că spunea bancuri cu conținut politic, fiind chemat de conducerea liceului și atenționat, nu este de natură să conducă la concluzia că prin informația furnizată, pârâtul ar fi urmărit în mod conștient să-i îngădească persoanei respective drepturi și libertăți fundamentale, cum este dreptul la libera exprimare și propriile opinii.

În raportul informativ întocmit și semnat olograf de ofițerul de securitate la data de 06.05.1978, pe baza datelor furnizate verbal de pârât, s-au consemnat următoarele: „Numitul R.F., fost elev la Liceul Unirea, fiul numitului R., medic veterinar, la care el colaboratorul locuiește în gazdă, este în relații apropiate cu numita CM. cu care vine în apartamentul din blocul M2 fără sătului său și despre care i-a confirmat că este logodnica lui, dar că la început a încheiat relațiile de prietenie cu ea, fiindcă 1-a tentat faptul că are pe o mătușă a ei în R.F.G. și a fost curios să cunoască și el modul de viață din R.F.G.”.

Instanța a reținut că relatăriile consemnate în rapoartele informative ale ofițerilor nu pot beneficia de o prezumție legală absolută de veridicitate, acestea urmând a fi analizate prin coroborare cu ansamblul probator al cauzei, iar din verificarea actelor și lucrărilor din dosar a rezultat că informațiile furnizate de pârât nu se referă la atitudini sau activități

potrivnice regimului totalitar comunist, ci la preocupările cotidiene ale unor elevi de liceu și cadre didactice.

Instanța a reținut și faptul că la absolvirea liceului s-a propus scoaterea pârâtului din rețeaua informativă.

2. Calea de atac exercitată

2.1. Împotriva acestei soluții a formulat recurs Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității care a invocat ca temei dispozițiile art.304 pct.9 și art.304¹ din Codul de procedură civilă, susținând, în esență, următoarele critici:

- instanța de fond, deși a reținut, pe baza expertizei criminalistice a scrisului, autenticitatea notelor informative scrise și semnate de pârât, a apreciat în mod greșit că acestea nu încunesc condițiile art.2 alin.(1) lit.b) din O.U.G. nr.24/2008;

- instanța de fond a procedat în mod greșit înlăturând ca neveridice informațiile furnizate de pârât ofițerilor care au întocmit notele aflate la dosar;

- instanța de fond a ignorat faptul că, în epoca respectivă, relatarea unor „bancuri cu caracter politic” era considerată o activitate potrivnică regimului totalitar comunist, iar persoanele respective intrau în atenția și preocuparea organelor fostei Securități.

În concluzie, autoritatea recurrentă a solicitat admiterea recursului, desființarea soluției instanței de fond și, rejudicând cauza, să fie admisă sesizarea C.N.S.A.S. și să se constate că pârâtul are calitate de colaborator al fostei Securități în sensul O.U.G. nr.24/2008.

2.2. Pârâtul Trifu Lucică a depus întâmpinare prin care a răspuns criticilor recursului, susținând, în esență, că soluția instanței de fond este legală și temeinică, solicitând respingerea recursului ca nefondat.

Astfel, argumentează pârâtul, instanța de fond a reținut în mod corect că informațiile privind pe cineva care asculta muzică la postul de radio Europa Liberă nu avea cum să afecteze persoana respectivă, după cum nici informațiile referitoare la o altă persoană care spunea bancuri politice.

3. Soluția instanței de recurs

Recursul este întemeiat pentru considerențele care vor fi prezentate în continuare.

Așa cum a reținut și instanța de fond, în cauză a fost efectuată o expertiză criminalistică a scrisului, la cererea pârâtului care a susținut în mod categoric că angajamentul și notele informative ce i-au fost atribuite de C.N.S.A.S., nu au fost scrise și nici semnate de el, fiind falsuri grosolane realizate ulterior de organele Securității.

Expertiza efectuată în cauză a constatat însă, că atât angajamentul cât și notele informative date la 1.11.1976 au fost scrise și semnate de pârât, fiind întocmite la data pe care o poartă.

Or, instanța de fond a ajuns în mod greșit la concluzia că rapoartele informative întocmite de ofițerii de securitate nu pot beneficia de prezumția legală de veridicitate, din moment ce erau negate de către părât, instanța de fond ignorând faptul că nesinceritatea părâțului fusese probată în mod categoric prin concluziile expertizei scrisului.

Astfel fiind, instanța de recurs reține că, în cauză, rapoartele informative ale ofițerilor, referitoare la relatările verbale ale părâțului, se bucură de o prezumție legală deplină de veridicitate.

În raport cu probele aflate la dosarul cauzei, instanța de recurs reține că părâțul, în baza angajamentului dat organelor fostei Securități (fila 24 din dosar fond), în perioada 1976-1978, sub numele conspirativ „Bucur Dan”, a dat informații privind colegi și profesori din liceul unde învăța, prin note informative întocmite personal (fila 30-31) și prin relatări verbale consemnate, analizate de lucrătorii Securității (filele 16, 28).

Astfel, rezultă că părâțul a furnizat informații privind pe colegii săi, R.F., care asculta postul de radio Europa Liberă, B.E., care spunea bancuri politice, activități care, la vremea respectivă, erau considerate activități și atitudini potrivnice regimului totalitar communist, făcând obiectul de investigare, supraveghere și influențare din partea organelor fostei Securități.

De asemenea, potrivit Notei de analiză din data de 24.11.1977 (fila 16-17), părâțul întocmisse până la acea dată 8 note informative cu valoare operativă, care au fost exploatațe în mod corespunzător de organele fostei Securități, persoanele vizate de informațiile furnizate de părât fiind avertizate în mod direct sau indirect de către organele fostei Securități în legătură cu faptele semnalate de părât (fila 18).

Mai rezultă că activitatea de furnizare de informații a părâțului, în perioada colaborării sale cu organele fostei Securități, a vizat:

- persoane care aveau legături cu cetățenii străini;
- persoane care audiază posturile de radio străine și colportează știrile;
- persoane care intră în legătură cu cetățeni străini;
- persoane care intenționează să plece ilegal din țară, ori legal și să nu se mai întoarcă, etc.

Astfel fiind, informațiile furnizate de părât, prin notele informative întocmite personal și prin relatările verbale făcute lucrătorilor de Securitate au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților recunoscute de legislația în vigoare la acea dată: dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzute la art.28 din Constituția din 1965, corroborat cu art.19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile civile și politice, precum și dreptul la viață privată, prevăzut la art.17 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice.

În concluzie, instanța va admite recursul, va desfînța soluția adoptată și, rejudecând cauza, va admite sesizarea C.N.S.A.S. și va constata calitatea de colaborator, în sensul dispozițiilor art.1 alin.(1) lit.b) din O.U.G. nr.24/2008, a părătului.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursul formulat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței nr.3896 din 1 iunie 2011 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința atacată în sensul că admite acțiunea reclamantului C.N.S.A.S.

Constată calitatea părătului Trifu Lucică de colaborator al Securității. Irrevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 24 mai 2012.

JUDECATOR,

C.Ilie

JUDECATOR,

Em.Albu

JUDECATOR,

L.Visan

**MAGISTRAT ASISTENT,
D.Tudor**

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECTIA Ced. Adm și Fiscal
Red. Em. Agentă copie fiind conformă
Tehnored. T. Originalul aflat în dosarul
4 ex. acestei instanțe Nr. 10193/2/2009
Jud. fond MI. Casează de noi.
GRIEREA SEE

